

Posamezne številke
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1-50.

TABOR* izhaja vsak dan, razve-
delje in praznikov, ob 18. uri
datumom naslednjega dne ter stane
mesečno po pošti D 10.—, za ino-
tematno D 18.—, dostavljen na dom
D 11-50, na izkaznice D 10.—
Inserati po dogovoru.

Naroča se pri upravi TABORA*,
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Poslilina plačana v gotovini.

TABOR

Posamezne številke
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1-50.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru,
Jurčičeva ul. št. 4. I. nad-
stropje. Telefon intern. št. 273.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4. priloge, desno. Tele-
fon št. 24. — SHS političnokolov-
ni račun št. 11.787.

Na naročila brez denarja ne po-
srežemo. — Rokopisi se ne vračajo.

Leto: IV.

Maribor, sreda 14. marca 1923.

Številka: 59

Nemci in volitve.

Maribor, 13. marca.

Naše manjšinsko vprašanje so sora-
vili voditelji manjšin v novo fazo? —
Manjšine stopajo v politično borbo kot
nacionalne stranke. Ali je bil ta korak
manjšinskim interesom koristen, bo poka-
zala bodočnost. Mi mislimo, da so manj-
šine s svojim agresivnim nastopom po-
rusile most k sporazumu. Svoje medna-
rodno priznanje pravice so zastavile za
uspeh ali neuspeh v politični in parla-
mentarni borbi. Posledice njihovega a-
gresivnega nastopa se že opažajo. Srbi-
janski listi, ki so bili doslej za naše po-
jme celo preveč tolerantni napram Nem-
cem, Madžarom in Romunom v Jugosla-
viji, so postali v zadnjem času precej
rezervirani, hladni. Zaenkrat to izvira iz
tega, ker so manjšine odklonile skupen
nastop z velikimi strankami, ki bi bile
v stanu jim nuditi primerne koncesije. Iz
te ožujenosti pa se lahko razvija kaj
več — odtujenost. O Romunih beograjski
listi ne prikrivajo svoje nejevolje, da so
se dali zapeljati na polzka politična stran-
pota. Ta so najbolj riskantna ravno za
manjšino, ki tedaj nima izgleda, da bi se
mogla ojačiti in je tedaj že od narave
prisiljena k oportunistični. Že sedaj se pi-
še in govori, da bo treba paziti na romu-
nsko iredento. — Madžari so v svojem vo-
lilnem nastopu še drznejši nego na pr.
Nemci pri nas v Sloveniji. Podoba je, da
preveč zaupajo v imaginarno bodočnost
madžarskega in Madžarske. To bo imelo
škodljive posledice zanje same in za ni-
kogar drugega. Politično »hohštapler-
stvo« Madžarov je že izzvalo reakcijo na
naši strani in sicer po onem: ekstrem za
ekstrem. — V Beogradu je povzročil raz-
očaranje tudi nastop Nemcev — in tu ne
mislimo samo radikalne stranke, ki si je
iskala pridobiti glasove banatskih Svabo-
v s favoriziranjem najnevarnejšega dela
nemške manjšine — Nemcev v Sloveniji.
Zdi se, da je vsa srbska javnost postala
bolj skeptična, kar se tiče vprašanja
Nemcev v Jugoslaviji. Celo nacionalno
tolerantnejši krogi se nekako instinktiv-
no zavedajo, da so Nemci v svoji nacio-
nalno-politični agresivnosti prekorčili
meje in dospeli v distanco, ki je mi v
svojem lastnem interesu ne bomo mogli
dovoliti. Če manjšine ne vodijo računao
takih psiholoških momentih in če se i-
gračkajo s politično močjo, ki je de facto
nimajo in ne morejo imeti, tedaj je to
najmanj neupravičeno, če ni slepota. V
Jugoslaviji je nacionalna zavest zelo ži-
va in kdor bi jo hotel izigravati, bi se mu
ufegnilo pripetiti, da ga zadenejo lastne
krogle.

V tem trenutku nas osobito zanima
volilni nastop Nemcev. Beograjska »Politi-
ka«, list, ki zavzema v vseh dnevnih
vprašanjih zelo liberalno stališče in ki
ne velja kot oficijelno glasilo katerekoli
politične stranke, je v petkovi številki
v koncilijantnem tonu, a vendar pa jasno
in odločno izrazila svoje razočaranje nad
nemškim volilnim nastopom. »Politika«
predvsem konstatira dejstvo, da je po-
ložaj banatskih Nemcev v Jugoslaviji ne-
primerno boljši kot je bil svojčas pod
Ogrsko. Sam njihov vodja Hein je mo-
ral na nekem shodu priznati: »Priznava-
jete se o današnjem režimu. Pa vprašaj-
te se, kaj ste imeli pod Madžari? Nič! In
kaj imate pod Srbi? Vse!«

Kljub obzirnosti, s katero je Beograd
postopal z nemško manjšino, Nemci niso
pokazali zadostnega umevanja za našo
nacionalno in politično občutljivost. —
Nemci so v zadnjem času začeli celo v
Banatu pretiravati v svojem nacionali-
stičnem stanju, ki ga iz kulturnega pod-
ročja prenašajo v široko politično živ-
ljenje. »Politika« jim sicer na očita cen-
traliziranih težnjah kakor jih kažejo Ro-
mani, sklepa pa, da je njihov končni cilj

Opatijska konferenca.

Pred plenarno sejo. — Jezikovne težave. — Naše stališče. — Italijani pričakujejo
od volitev spremembo našega stališča.

Opatija, 13. marca. (Izv.) Včeraj
so naši in italijanski delatje k sebi ostali
tukaj, odpotovali v Kastav, kjer se na-
merava ustanoviti po vzoru Zadra pro-
sto cono. To vprašanje je v tehničnem
oziru zelo komplicirano, vendar pa se z
oziranjem na obojestransko uvidevnost, ki
jo je opaziti v tem vprašanju, upa na
skorajšnjo in povoljno rešitev. Če tudi se
taka vprašanja lahko rešujejo, je delo
paritetne komisije kljub temu zelo težav-
no, ker mora izdelovati vse podrobnosti.
Pri Kastavu se mora osnovati presta co-
na, ki bo omogočala prosti promet med
mestom in okolico in omogočala oskrbo
Kastava z živili. Danes dopoldne so se
vrnili naši in italijanski delatje iz
Kastva. Kakor se dozravn, so vsa na-
sprotja med obema delegacijama v tem
vprašanju izravnana. Med obema dele-
gacijama se vzdržuje trajno prijateljski
stik in neprestano se vrše med posa-
meznimi člani razgovori o posameznih

vprašanjih, ki so na dnevnem redu. Pri-
hodnja plenarna seja paritetne komisije
se vrši v sredo po povratku dr. Rybářa iz
Beograda. Do tega roka se povrne tudi
predsednik italijanske delegacije iz Ri-
ma. Vprašanje luke in železnice še ni na
dnevnem redu, ker so italijanski eksperti,
ki ne obvladajo dobro francoščine, v ka-
teri se vrše razgovori in se radi tega ne
morejo do dobrega sporazuma z našimi
eksperti. Zato morajo počakati, da se
povrne naš ekspert Derocco, ki popolno-
ma obvlada italijansko. Naša vlada
stoji trdno na stališču, da pred izpra-
nitvijo in izročitvijo Baroša in Delte ni
govora o kakik ureditvi prometa z Reko
in o sklepanju kake pogodbe. Italijani
nasprotno pa upajo, da se bo po volitvah
položaj v Jugoslaviji spremenil in upajo,
da bodo iz tega lahko kovali dobiček
za svojo ekspanzivno politiko na Balka-
nu in iz ravno tega yzroka skušajo za-
vlačevati rešitev teh vprašanj.

Radikalna vlada in Baroš.

Odgovornost za neuspeh hoče vlada naprtiti komisiji. — Pašić ni holan.

Beograd, 13. marca. Radikalna vla-
da se vedno bolj trudi, da bi naprtila vso
odgovornost za vprašanje baroške luke
in reškega konzorcija posvetovalni ko-
misiji (v kateri so, kakor znano, večmo-
ma »pročani« in ki ji predseduje dr. Ry-
bář). Včeraj se je nahajal v svojem ka-
binetu predsednik Pašić, toda dr. Rybář

ni govoril z njim, istotako ne z dr. Nin-
čičem, ki agitira po Vojvodini. Glede re-
šitve reškega vprašanja se opažata pri
vladi dve stališči: ožje, ki nam prisoja
Baroš in širše, ki nas vodi na Reko (reški
konzorcij). Na včerajšnji seji je nastopi-
la močna opozicija, ki zahteva Baroš. —
Danes se seja nadaljuje.

Zanellova vlada proti reškim fašistom. Ener- gičen nastop naših oblasti na Sušaku.

Sušak, 13. marca. (Izv.) Zanellova
vlada je poslala paritetni komisiji obšir-
en memorandum, v katerem slika režim,
ki je zavlada na Reki po znanem faš-
tovski puču ter našteva neštivilne
pritožbe in želje reškega prebivalstva.

Sušak, 13. marca. (Izv.) Izgredi, ki
so se v prvih dneh po izpraznitvi Sušaka

dogajali skoraj dnevno na Reki in par-
krat ponovili v Sušaku samem, so popol-
noma prenehali, ker so naše oblasti ta-
koj podvzele energične korake ter pre-
prečile nadaljne napade na naše držav-
ljane in na našem ozemlju. Pa tudi reško
prebivalstvo samo se je postavilo faš-
istom po robu.

Cimić in Hribar v Beogradu.

Beograd, 13. marca. Včerajšnje
»Novosti« poročajo, da je hrvatski na-
mestnik dr. Cimić zahteval avdienco pri
kralju, da mu poroča o položaju na Hr-
vatskem. Cimić dospe jutri v Beograd.

Beograd, 13. marca. »Tribuna« po-
roča, da je bil namestnik Hribar brzojav-
no poklican v Beograd.

Poostreno obsedno stanje v delu Porurja.
Umor dveh Francozov. — Umor treh
Nemcev.

Buer, 12. marca. V noči od sobote na
nedeljo sta bila v bližini Buerja umorje-
na dva Francoza, en častnik in en višji
železniški uradnik.

V noči od nedelje na ponedeljek pa so
bili umorjeni trije Nemci: en nemški kri-
minalni uradnik in dva meščana. Krimi-
nalni uradnik je bil ubit na magistratu.
Oba meščana sta bila ustreljena na ulici,
kjer sta hodila po sedmi uri zvečer, dasi
je bilo medtem proglašeno poostreno ob-
sedno stanje. Francozi so magistrat za-
sedli. V mestu miruje vse delo.

Trgovinska pogodba med Italijo in Av-
strijo. — Začetek pogajanj.

Rim, 12. marca. Danes dopoldne so
se pričela pogajanja med zastopniki ita-
lijanske vlade in avstrijske delegacije
glede trgovinske pogodbe med Italijo in
Avstrijo. Predsednik konference je Ita-
lijan Lucciolli.

Glasovi o bivši cesarici Ziti.

London, 12. marca. »Morningpost«
poroča, da so prebivalci mest Le Quieto
in Quipuzoca ponudili bivši cesarici Ziti
v nakup neko graščino, ki bi stala
550.000 peset. Nakup bi se izvršil potom
subskribcije. V prvi vrsti bi podpisali
španski dvor in visoko plemstvo.

Budimpešta, 12. marca. Grof Ap-
ponyi se je vrnil iz San Sebastian v Špa-
niji in objavlja, da bivša kraljica Zita ne
namerava izdati deklaracije madžar-
skemu narodu in se sploh ne bavi s politi-
nimi načrti. Njeno mnenje je, da je Mad-
žarski potreben mir, zato je treba opustiti
vse, kar bi ji utegnilo v sedanjih raz-
merah škodovati.

—□—

BORZA.

Curih, 13. marca. (Izvirno.) Sklepni
tečaj: Pariz 32.40, Beograd 5.60, London
25.23, Berlin 0.0258, Praga 15.95, Italija
25.62, Newyork 536.—, Dunaj 0.00745,
žigosane krone 0.0075, Budimpešta 0.1725,
Varšava 0.0117, Sofija 3.12, Bukarešta
2.50.

Zagreb, 13. marca. (Izvirno.) Pariz
6.02—6.05, Švica 18.45—18.55, London
4.67—4.70, Berlin 0.475—0.495, Dunaj
0.1378—0.14, Praga 2.97—3.—, Italija 4.78
—4.81, dolari 99—101.

—□—

vendarle splošni nemški interes. Svatov-
ni nemški kongres v Monakovem je pro-
glasil; da naj se Nemci širom sveta sma-
trajo za celoto in vsak, tudi najmanjši del
te velike celote naj obrača svoje delo in
svojo politiko v smislu potreb in idealov
vsega nemškega naroda. V službi te ideje
so tudi naši Nemci.

V tem smislu piše beograjska »Politi-
ka«: Če so ti rahli očitki umestni glede
banatskih Svabov, so tembolj tehtni v
kritiki nemške politike na Slovenskem.
Tu so Nemci v akcentiranju svoje nacio-
nalne politike tako izzivajoči, da po iz-
kušnjah zadnjih tednov v jugoslov. vr-
stah ni več trezno mislečega človeka, ki
bi uvidel potrebo kake koncilijantnosti
do Nemcev kot politične in nacionalne
skupine. Precejšen del zasluge za to nem-
ško domišljavost imajo sicer radikali —
Bog jim odpusti grehe — ali to je v tem
trenutku vseeno. Nemci, ki v naših kra-
jih ne žive kompaktno kakor v Banatu
in ki so le zaostali pionirji vsenemške
ekspanzije k Adriji, Nemci, ki so tu ne-
znatna manjšina, so izročili vodstvo svo-
je nacionalne politike ljudem, ki so —
kakor dr. Orosel — še pred par leti zani-
kavali Slovencev vsako najmanjšo pra-
vico v naših mestih. Oni so nadalje zlo-
rado sprejeli v svoje vrste vse bivše, de
facto neozdravljive nemčurje; v jugosl.
državi obnavljajo renegatstvo in s pomo-
čjo avstrijskih Nemcev rovarijo na naši
meji. Pri vsem tem pa žive na ozemlju,
ki si ga nemški imperalizem še vedno
prisvaja; njihov »staatsren« je zgolj do-
brodošla maska, sicer pa delajo smotre-
no za skupne nemške cilje, t. j. za cilje,
ki streme po reviziji mirovnih pogodb v
neminimalnih nemških zahtev.

Menimo, da je nemška manjšina zelo
škodovala svojim dejanskim interesom,
da se je oborožila s političnimi sredstvi
in postala samostojna stranka. Njena
agresivnost povzroča reakcijo na sloven-
ski strani, a tudi v Beogradu je že manj
razpoloženja za kake kupčije. Naši Nem-
ci so v svoji nadutosti in vladeželjnosti
napravili psihološko in taktično zelo na-
pačen račun in ga bodo sami plačevali.

Naša škrinjica v maribor-
skem volilnem okrožju je

prva!

Politične vesti.

* Hribar gre? Beograjski listi potr-
jujejo govorice, ki so razširjene tudi v
naših krajih, da je »minister« Hribar pa-
del v nemilost in da je že v bližnjih dneh
pričakovati demisijo. Pravijo, da je nje-
gov stolček najbolj omajan vsled Pašiće-
vega neuspeha v Sloveniji. »Tribuna« pi-
še, da je Hribar preslah in prestar za
svoje mesto. Isti list tudi poroča, da bo
ministrski svet razpravljaj o eventual-
nem razpustu nacionalističnih organiza-
cij.

* Radikalna vlada omajana? »Jutro«
poroča iz Beograda, da se je politična
situacija zadnje dni znatno poostrela. De-
loma so k temu pripomogli neuspehi v
pogajanjih z Italijo. Smatra se, da bo
vlada tekom prihodnjega tedna podala
demisijo. Obnovitev radikalno-demo-
kratske koalicije je najmanj verjetna.
Malo verjetnosti pripisujejo tudi kon-
centracijski vladi. V ospredje prihaja
prihajajo koalicija demokratov in bivše
opozicije. To kombinacijo bi politično
zrela javnost pozdravila s posebnim za-
dovoljstvom. Upati je, da bodo prihodnji
tedni mnogo pripomogli k razčiščenju

dovedni smo sedaj, kaj porečejo k temu? Tisti radikalni gospodje, ki so se do zadnjih dni napivali in nazdravljali »Jojal-nim« Nemcem. Kaj porečejo k temu? »Jun-tranje Novosti«, ki so take zagovarjale naše Nemce in nemščurje, jih kovalje v deveta nebena ter naglašale, da jim je treba žrtvovati če treba tudi razne naše jugoslovenske nacionalne pridobitve iz osvojenosti? Brez ozira na vse to iz- in čeprav so Nemci nastopili proti radi- kalom in ne proti nam, zahtevamo da se v interesu državnega in narodnega ugleda kaznuje one, ki so privedli preko me- je inozemske Nemce, da so razbijali shod jugoslovenske stranke na jugosloven- skem ozemlju.

Radikalni shod v Mozirju razbit. V nedeljo je zboroval radikalni srezki kan- didat dr. Lenard v Mozirju, imel pa je hudo smolo, na shod so prišli večinoma klerikalci, orli ter dr. Lenarda nagurali in natepli. Morda bodo sedaj tudi radi- kali uvideli, kaj so klerikalci.

Dnevna kronika.

— **Smrtna kosa.** V Kočevju je umrl dne 7. t. m. po kratki in mučni bolezni sodnik g. Miroslav Schmidinger. Zveste- mu somišljeniku demokratične stranke naj bo lahka zemlja, neotlačljivi sopro- gi, staršem in sorodnikom, pa naše naj- iskrenejšo sožalje. Pokojni je služboval pred 6 meseci v Mariboru in je bil spleš- no priljubljen.

— **Iz Ruš nam poroča g. Hinko Pe- zračnik,** da je on že pred poldrugim letom prostovoljno odločil mesto skvestra Te- varne za dušik v Rušah.

— **Lažljivo poročanje industrijskih podjetij.** V večerajšnji številki smo poro- čali, kako izganjajo Nemci iz Prusije na- še jugoslovenske delavce, ki prihajajo v domovino, ne da bi dobili dela ter tako še povečujejo število brezposelnih, med tem ko istočasno odpuščajo naša nemška in »nacionalizirana« podjetja — ne tujec, ampak naše domače delavce ter postav- ljajo na njihova mesta nove importirane tujce. Da je škandal še večji, pa se pri- družuje vsemu temu še lažljivo poroča- nje »naših« industrijskih podjetij o je- zikovnih zmožnostih svojih namestnikov. Industrijska podjetja so dobila nedavno s strani ministrstva nalog, naj sporoče natančne podatke, če znajo njihovi u- službenci državni jezik (slovensko ali srbohrvatsko). Na to vprašanje so po- djetja, kakor se nam poroča, odgovorila večinoma z »da«, čeprav v ogromni ve- čini slučajev to ni res. Znan nam je slu- čaj neke tovarne, kjer je komaj par u- službencev, ki obvladajo slovensko, do- čim razume srbohrvatsko en sam! To podjetje pa je za vse navedlo, da znajo državni jezik. Tako poročanje je lažni- vo in bi se moralo kaznovati. Zahtevamo da pristojno ministrstvo potem podreje- nih oblasti samo kontrolira poročila podjetij ter potom posebne komisije ngo- tovi, če znajo navedeni res državni jezik. Prepričani smo, da bi ministrstvo, če to storijo, prišlo do gorostasnih zaključkov. Tu se nudi vladi agodna prilika, da po- kaše, ali smatra svoje odredbe le kot nekaj formalnega, ali pa misli v resnici resno. Napravite red v naših podjetjih, spravite pod streho naše brezposelne ter poženite preko meje tuje zajedavke!

JDS.

SEJE KRAJEVNEGA NAČELSTVA V MARIBORU so do sobote 17. tm. per- manentno vsak dan ob 6. uri zvečer v tajništvo.

Mariborske vesti.

Maribor, 13. marca 1923.

— **Smrtna kosa.** V ponedeljek, dne 12. tm. je umrl kotlarski mojster g. Henrik Oman. Pokojnik je bil priljubljen zlasti v obrtniških krogih ter bil vedno agilen in ugleden član Slov. obrtnega društva v Mariboru. Pogreb se vrši v sredo, dne 14. tm. ob 15. uri iz hiše žalesti v Šolski ulici na mestno pokopališče v Pobrežju. Blag mu spomin!

— **Vsem članom Slovenskega obrtnega društva.** Vsi člani Slovenskega obrtnega društva se pozivljajo, da se korporativno udeležijo pogrebu umrlega člana in agil- nega tovariša, g. Henrika Omana, ki se vrši v sredo, dne 14. tm. ob 15. uri. Zbira- lišče v Šolski ulici. — **Odbor**

ni »Straža« poziva radikalec, naj odsta- vijo ravnatelja Voglarja, češ da vlada na njegovem zavodu nered, ker se vedno nima vladnice. To je največja nesram- nost, ki si jo moremo misliti. Višji šolski svet se je ponovno obrnil na mestni svet s predlogom, da določi eno izmed dek- l. osnovnih šol za vladnico, kakor je to bilo za časa Nemcev. Referent v stvari je bil dr. Leskovar, ki je iz prozornih namenov državnemu zavodu nasproten. In ta dr. Leskovar imenovane vloge po izjavi žu- panovi ni puščaj v razpravo in, ko je iz- volil občinski svet drugega referenta, ne da ravno in edino tega akta iz svoje mi- znice. Edino klerikalci zavlačujejo uredi- tev vladnice, obenem pa denuncirajo rav- natelja, češ da vlada na zavodu nered in da ga je treba odstaviti. Ali ni to višek nesramnosti?

— **Stara grešnica s Koroške ceste,** tet- ka »Straža« je v svoji večerajšnji številki zopet nagradila celo kopico najstuden- nejših laži in obrekovanj. Par dni so dr. Novačanove kletve dobro uplivala na posvečene obrakovalce krog »Straže«, se- daj pa so menda že zopet pozabili. O dr. Jerovškovi blamaži na zadnji seji, ko je zahteval, naj se popravi zapisnik o občin- ski seji, smo že poročali. Ker pa trdi se- daj v »Straži«, da je ta zapisnik lažnjiv, moramo že še povedati, zakaj se dr. Je- rovšek in klerikalci tako potegujejo za zapisnik, za katerega se prej cel mesec niso niti zmenili. Dr. Jerovšek je nam- reč tožil našega odgovornega urednika, ker mu je v poročilu o seji dne 7. febra- rja predbacival laž. Naš odgovorni ur- ednik je nastopil dokaz resnice. Ta do- kaz bi sedaj dr. Jerovšek oziroma njegov zastopnik dr. Leskovar rad ovrzel, kar pa mu ni mogoče, ker so njegove besede zabeležene tudi v zapisniku o občinski seji. In to bi radi klerikalci iz zapisnika izbrisali. Dokler ni bilo tožbe, se za za- pisnik niso zmenili, se je sedaj, ko jim teče voda v grlo in tonejo v lastnem bla- tu, so se spomnili tudi na zapisnik. Ker pa se jim njihova nakana ni posrečila, psujejo v onemogli jezi vse vprek in sku- šajo z lastnim blatom obrozgati vse na- sprotnike, ki so jim stopili na prste. Kje je doma laž, ki jo predbacivajo drugim, pa prepriča vsakogar le en pogled v »Stražo«!

— **Dr. Jerovšek pred sodiščem.** Kar dve tožbi si je nakopal dr. Jerovšek s svojim demagoškim nastopom v občinski seji. Če psujejo in blatijo v »Straži«, jim ne more nihče stopiti na prste, ker se skrijejo za imuniteto poslancev Prešnja- ka. Toda dr. Jerovšek se je enkrat spo- zabil in javno zagrešil nekaj, kar mu je spravilo na vrat sodišče. Tožen je radi § 104. Upamo, da bo vsaj tokrat dobil pri- mereno nagrado, ki mu po vsej pravici že davno pristaja.

— **Zanimivo debato oblihuje** večeraj- šnja »Straža«, ki se bo baje razvila med dr. Leskovarjem in obč. svetnikom Ba- hunom radi dr. Leskovarjevga pravnega zastopstva mestne občine, ki mu je bilo na zadnji seji odvzeto. Smo pa res na- dovedni, kaj bomo se vse slišali...

— **Smrečni viničarji!** Večerajšnja »Stra- ža« ve povedati, da imajo viničarji in kmetje toliko časa, da lahko kar popo- delne romajo v mesto. Ne vemo, ali se de- lajo patentirani demagogi norca iz kme- tov in viničarjev, ali pa to že res sami verjamejo. Vsak človek ve, da si kmet in viničar komaj pritrgeta jutraj par uric, da prineseta svoje pridelke na trg in jih čim prej prodasta ter zopet odhi- tita domov. Ureditve tržnega časa bo prodajalcem na trgu le koristila, ker jim ne bo treba po cele dneve čakati in posta- jati po trgu, ker bo vsakdo hitel, da si o pravem času priskrbi to, kar rabi. Tržni čas je urejen tako, da se ozira na letni čas in vrsto pridelkov, ki jih pripeljajo kmetje z dežele na trg. Pisanje »Straže« je čisto navadno zavijanje in potvarjanje resnice, kakor jo znajo samo klerikalci. Špeharjem je dovoljeno ostati na trgu do 15. ure. Dalje tudi doslej ni nikdo o- stal in so navadno krog 14. ure že skoraj vsi odšli. Vozovi s sadjem lahko ostanejo na trgu do 17. ure, ravno tako vozovi s poljskimi pridelki. Tu se torej v resnici ni ničesar spremenilo, ampak se je prav- zaprav samo obnovil in določil že obsto- ječi tržni red. Da se je ločilo branjeve do kmetije, bodo menda odobravlali pred- vsem kmetje sami, ker bodo svoje pri- delke prej in boljše prodali in sami spravi- li dobiček, ki je šel doslej v žep raznih branjevk. Sicer se bodo na kmetije itak

sami prepričali, kako debelo se je »Stra- ža« zopet skurila.

— **Ogenj v stehi** je nastal pri kleri- kalcih, ker je bilo dr. Leskovarju odvze- to pravno zastopstvo mesta. Juzi jih, da so vsi za dobro, koristno in pošteno vneti občinski svetniki ta predlog obč. svetni- ka Bahuna potrdili in sprejeli. »Straža« bi najraje na žlici vode utopila ves ob- činski svet, ki si je drznil stopiti na prste klerikalnim izkoriščevalcem in obreko- valcem. Pa bo že ostalo pri tih jezici. — Klerikalci so na mariborskem magistra- tu dogospodarili, upamo za vedno.

— **Tatvina.** Nekemu Jože Haklu iz Za- greba so bile v neki tukajšnji kavarni iz njegove suknje ukradene asnjate ro- kavice, vredne 700 K. — Nekoga tukaj- šnjega profesorja so obiskali tatovi v času, ko je imel obisk. Iz predsobe sta mu zginili dve suknji, ena še skoraj nova. O tatuh doslej ni nobenega sledu.

— **Radi toplačanja živali** je bil cva- den hlapec Jože Majcen iz Studene. Po Stritarjevi ulici je peljal težko obložen vcz. Ker konji niso mogli prebrčnega voza spraviti dalje, jih je neusmiljeno pretepjal. Dobil bo za to primerno nagra- do.

— **V sredo 14. t. m. v Grajski kleti** koncert polnoštevne železničarske godbe »Drava«. Začetek ob pol 8. uri. 510

Narodno gledališče

Predstava 141. — Sezona 1922-23. — Abone- ment C. (Kuponi).

V torek, dne 13. marca 1923 ob 19^h.

Kovarstvo in ljubezen

(Kabale und Liebe)

Založba v petih dejanjih (devetih slikah). Spisal Friedrich von Schiller. Režira Josko Kovič.

O SEBE:

Predsednik pl. Walter Grom
Ferdinand, njegov sin Jerman
Dvorni maršal pl. Kalb Harastović
Lady Milford, knezova ljubica Bukšekova
Wurm, predsednikov tajnik Tepavac
Miller, gođec Pasberger
Njegova žena Šturmova
Luiza, njegova hči Kraljeva
Sofia, ladyna sobarica Savinova
Knezov sluga Kosic

Sluge, birici.

Odmor za občinstvo po vsakem dejanju.

Repertoire:

Torek, 13. marca. Kovarstvo in lju- bezen, C (kuponi). Premijera.

Sreda, 14. marca. Kovarstvo in lju- bezen, B.

Četrtek, 15. marca. Urh, grof celjski A.

Petek, 16. marca. Koncert g. Zdenka Knittla, ter Marte Pospisil Ivanove, žla- na zagrebske opere.

—□—

— **»Kovarstvo in ljubezen«.** Danes, dne 13. marca se vrši premijera Schillerjeve tragedije »Kovarstvo in ljubezen«. (»Ka- bale und Liebe«). »Kovarstvo in lju- bezen« je eno najpopularnejših Schiller- jevih oderskih del in je še danes stalno na repertoarju mnogih gledališč. Pred- stava je za mladino primerna in bo zla- sti srednješolcem dobrodošla.

— **Koncert g. Zdenka Knittla in Marte Pospisil-Ivanove,** članov zagrebske ope- re. V petek, 16. marca priredita v tuk. gledališču g. Zd. Knittel in ga Marta Po- spisil-Ivanova svoj koncert. Spored je prvovrsten in bo nudil mnogo umetniške- ga užitka.

— **Dramatična šola.** Sestaneč, gojencev, ki so se javili za dramatično šolo, je v sredo 14. t. m. ob 7. uri zvečer v gleda- liški pisarni. Pri tej priliki, se lahko pri- glasijo še nove dame in gospodje, ki im- jo veselje do gledališke umetnosti.

Obiave.

— **Pečnikov plesni zavod** naznanja, da je tečaj za moderne plesne predložen od četr- tika na sredo od 20. do 22. ure. V nede- ljo perfekcijski tečaj od 20. do 22. ure.

— **Mestni kino.** IV. epoha amerikan- skega pustolovskega filma »Kvarstvo Džungle« in sicer »Pred vratmi propad- lega mesta« v 6 činih se predvaja v to- rek, sredo in četrtek.

Darujte za »Sklad otroške bolnice« v Mariboru.

Gospodarstvo.

— **Zagrebački Zbor.** Upozoruje se in- teresenti, koji žele na II. sajmu od 22. IV. do 1. V. o. g. svojo uzorko izložiti, a nisu još prijavnice poslali, da to čim prije iz- vrše, jer se najamnina za mjesta počam od 22. o. mj. za 30% povišuje. Izložnih mjesta imade samo još malo i zato je uputno da se interesenti brzo odluče. U toku ovoga mjeseca biti će razaslate sve potvrde o dodjelnom mjestu, s kojima je skopčana i legitimacija za sve pogod- nosti za vrijeme trajanja II. vel. sajma. Sa uredjenjem stanica mogu izlagači 26. o. m. započeti. Da se izbjegne navali na- rudžaba za reklamne ploče, uputno je sada već takovo naručiti kod Propagandistič- kog odjela Zagrebačkog Zbora. Time se polučuje ne samo bolja izradba reklam- ne ploče same, već će isto biti i na pri- kladnijim mjestima izvršena.

Porotno sodišče.

Maribor, 12. marca.

Vlom na Glavnom trgu.

V noči dne 9. decembra 1922 je bil iz- vršen vlom v stanovanje trgovca Karla Koršiča na Glavnem trgu. Sum je padel na nekega Karla Lesjaka, ki je bil ne- kaj časa zaposlen pri Koršiču, a je istega dne predpoldne zapustil službo. Nadaljna preiskava je dognala, da je bil Lesjak, v Pekre pri Mariboru pristojni delavec, samo indirektno udeležen pri vladu, do- čim sta prava vlomilca Alojzij Zagovec, že večkrat predkaznovani ključav- ničarski pomočnik v Mariboru in Josip Jurjavčič, monter v Mariboru. Oba sta se seznanila v kaznišnici in sta tudi po- prestani kazni ostala tovariša. Lesjak, ki je natančno poznal vse prostore pri Kor- šiču in tudi vedel, kje shranjuje Koršič denar, je skrajna neveda, pozneje pa v do- govoru Zagovec vse opisal. Zagovec mu je obljubil eno tretjino plena.

Vlom sta izvršila Zagovec in Jurjav- čič sama. Lesjak pa ju je čakal v go- stilni Balkan, kjer je bil še istega večera aretiran. Vlomilca, ki sta odnesla 65.000 K denarja, sta jo popihala čez mejo, za- vedajoč se, da bo padel sum na Lesjaka. Zagovec, ki ima v Lučanih svojo mater, je tam nakupil razne stvari, obdaril ma- ter in sestre ter se čez nekaj časa vrnil v Maribor, je bil skupno s Jurjavčičem aretiran in oddan sodišču. Dočim Lesjak priznava, tajita pa Zagovec in Jurjavčič vsako krivdo. Zagovec pravi, da je denar dobil od nekega zagrebskega trgovca, za katerega je vtihotapil preko meje razne medikamente. Ker tega ni mogel doka- zati, je pozneje trdil, da je vtihotapil dinamo stroje. Pa tudi tega ne more do- kazati. Da pa je bil on udeležen pri tat- vini, dokazuje pismo, ki ga je skušal iz- vtihotapiti iz zaporov, v katerem nagovar- ja nekega Lesnika, naj priča za njega in mu obljublja za to 4.000 K. Pismo pa je bilo zaplenjeno. Jurjavčičen je dokazano, da je bil v kritičnem času skupaj z Za- govcem s katerim se je že prej vedno se- stajal in sta nedvomno skupno izdelala načrt za ta vlom. Svoji ljubici je dan pred vlomom pravil, da pričakuje 8.000 dedščine po svojem stricu in ji je obljub- il za božič razna darila. Lesjak se za- govarja, da se ni zavedal dalekosežnosti pogovorov z Zagovcem v katerih mu je opisal vse razmere trgovca Koršiča. — Porotniki so stavljeni vprašanja glede Zagovec in Jurjavčiča potrdili, glede Lesjaka pa zapikali. Zagovec in Jurjav- čič sta bila obsojena vsak na 7 let težke ječe, dočim je bil Lesjak oproščen.

Tat za varuha.

Danes je stal pred poroto 24letni Gaš- par Pepevnik, po poklicu natak in kro- jač, pristojen v Otliški vrh, okraj Slov. Gradec. Kljub svoji mladosti je bil že večkrat radi tatvine kaznovan in je zad- njo, 6mesečno kazen odsedel dne 22. de- cembra 1922. Po odsluženi kazni je bil od- dan vojaški oblasti, ker še ni zadostil svoji vojaški dolžnosti, toda bil je kot nesposoben odpuščen. Brez posla so je klatil okoli in prišel dne 7. februarja t. l. k posestniku Nikodemu v Krčevini ter prosil za prenočišče. Napravil je tako dober utis, da si je pridobil zaupanje Ni- kodemovih in postal celo varuh hiše. Dne 9. februarja se je v mestu izgubila go- spodarjeva hčerka. Vsi so jo šli iskat, le Repevnika je poslala gospodinja domov, naj čuva hišo pred tatovi. Gotovo se ni zavedala, da je postavila kozla za vrtnar-

ja. Pepevnik je odšel na dom, odprl s ponarejenim ključem spalnico, pobral zlatino in 8000 K gotovine ter izginil. Podal se je na Falo, kjer se je utaboril v Stiblerjevi gostilni, kjer je v par dneh zapravil 6000 K. V Selnici je imel svojo ljubico, kateri je podaril razno zlatino in ji obljubil zakon. Pravil je, da ima bogatega strica v Dravogradu, njegova mati pa ima v Avstriji dobrodocho gostilno. Dne 15. februarja je bil aretiran, toda našli so pri njem le še par dinarjev. Vse drugo je zapravil. Obdolženec priznava tatvino. Obsojen je bil na dve leti teče ječe.

Detomor v Einspielerjevi ulici.

Kakor smo že svoj čas poročali, je našel delavec Steinberger dne 9. februarja t. l. pri izpraznjevanju greznice v Einspielerjevi ulici otroka moškega spola. Še istega dne je policija izsledila brez-

srčno mater v osebi Matilde Klemenčič, delavke v Počehovi. Klemenčičeva je imela razmerje z nekim mesarskim pomočnikom, ki je bil zaposlen v Velejevi tovarni v Lajtersperku. Ko mu je povedala, da je postala noseča, se je je začel ljubček izogibati in je kmalu na to brez sledu izginil. Pozneje je imela ljubavno razmerje z nekim Alojzijem Faganelom, ki je stanoval v Einspielerjevi ulici. Ker ji je bilo neprijetno, da je bila z drugim noseča, je skušala nosečnost nekaj časa zakrčiti s tem, da se je močno prežalivala. Pozneje je skušala plod odpraviti. Šla je k neki babici, ki ji je dala neke kroglice. Toda tudi kroglice niso nič pomagale. Koncem meseca septembra se je obtoženka preselila k svojemu ljubčku Faganelu v Einspielerjevo ulico. Tam je par dni potem brez tuje pomoči porodila dete moškega spola. Po porodu je zavila otroka v spodnje krilo in ga vr-

gla v stranišče, kjer ga je dne 9. febr. našel Steinberger pri izpraznjevanju greznice. Otroka je bil po ugotovitvi sodnih izvedencev normalno razvit in sposoben za življenje. Obdolženka priznava dejanje, trdi pa, da se je pri selitvi pokvarila in je predčasno porodila, kar pa zdravniki zanikajo. Obsojena je bila radi detomora na 4 leta ječe, radi poskušene odprave ploda pa oproščena. Zavarjal jo je dr. Koderman.

la barvo, hotel to priliko uporabiti, da me oškoduje, sem dotičnega trgovca takoj naznanil finančni oblasti kakor tudi državnemu pravdnictvu, ki bo dognalo njegovo nakano.

To v pojasnilo in popravo vesti objavljene v zagrebških časopisih z dne 6. tm.

Z odličnim spoštovanjem

M. Samida, trgovec v Mariboru.

—□—

G. Marks, trgovec v Strihovcu, p. št. 11 v Slov. gor., razširja neresnične govorice o meni, katere hoče na vsak način uporabiti za svojo trgovsko konkurenco. Opominjam ga, da te neresnične govorice takoj prekliče, sicer bom sodnijsko postopal proti njemu, njega pa smatram za priprostega lažnjiveca in obrekovalca.

M. Samida, trgovec v Strihovcu.

Poslano.*

Več zagrebških listov je objavilo vest, da sem z goljufivim namenom odposlal nekemu trgovcu v Zagreb barvo namesto cig. papirja. Ker to ne odgovarja resnici, pač pa sumim, da je kupec, ker je moja trdka vsled nesorazuma odposla-

*) Za poslano uredništvo ne odgovarja.

GUMENE PETE IN GUMENE POTPLATE
ceneje in trajnije se kakor usnenci
Najbolje varstvo proti vlagi i mraza!

Seno in slamo

vrlo dobre vrste, prešano, ponujam nekoliko vagonov. Takoj lahko tovarim. Novak, Zagreb, Maksimirska cesta 64. 508 2-1

Slanina

debeli, soljeni, 3 kom. 100 kg, prodaje se v celih komadih po 30-50 Din. kilogram. Božidar Jovanović, zastopnik tvrde Markovič, Maribor, Aleksandrova cesta 55. 481 6-5

URE, žepne in stenske, popravlja najsolidneje trdka R. Bizjak, urar, Gosposka ul. št. 16, Maribor. 433 15-9

Veletrgovina z vinom v Zagrebu

se prodaja s popolno opremo in z zalogo vina. Razen kleti je tudi pisarna, stanovanje in skladišče alkoholnih pijač, hlev itd. Natančneje v pisarni dra. Juričiča, Zagreb, Juričičeva ulica 19. 509 2-1

Valburga Oman naznanja v svojem, v imenu svojih otrok Hani in Line ter v imenu vseh ostalih sorodnikov pretresujočo vest, da je njen iskrenoljubljeni, nepozabni soprog, oziroma oče, brat, svak in stric, gospod

Henrik Oman

kotlar

v ponedeljek, dne 12. t. m. ob 15. uri, previden s tolažili sv. vere, v 45. letu svoje dobe, mirno in bogu vdano preminul.

Truplo nepozabnega pokojnika se bo v sredo, dne 14. marca 1923 ob 1/2 15. (1/2 3. uri popoldne) v hiši žalosti, Šolska ulica št. 4, svečano blagoslovilo in na to na mestnem pokopališču v Pobrežju položilo k večnemu počitku.

Sv. maša zadušnica bo darovana dne 15. t. m. ob 7. uri zjutraj v stolni župni cerkvi.

MARIBOR, dne 13. marca 1923.

Posebne osmrtnice se ne bodo izdale.

507

Slavenska banka d. d., Zagreb

Podružnica Maribor,

Aleksandrova cesta šte. 11

Delniška glavica in rezerve

Din 50.000.000—

Vloge čez Din 125.000.000—

Podružnice:

Beograd, Bjelovar, Brod n/S., Celje, Dubrovnik, Gornja Radgona, Kranj, Ljubljana, Murska Sobota, Osijek, Sarajevo, Sombor, Sušak, Šibenik, Velikovec, Vršac.

EKSPOZITURE:

Rogaška Slatina (sezonska), Škofja Loka.

Agencija: Buenos Aires, Rosario de Santa Fe.

AFILIACIJE:

Ljubljana: Slovenska banka.

Split: Jugoslavenska industrijska banka d. d.

Budapest: Balkan Bank r. t., Vaczi utca 35.

Wien I.: Bankhaus Milan Robert Alexander, Augustinerstrasse 8. 453 44-1

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje

Stenski načrt Ljubljane je izšel

492

5-3

v zalogi „Stenskih reklamnih načrtov trgovsko-prometnih središč in kopališč kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev“ ter se dobiva po vseh trafikah za ceno od Din 7—, po pošti Din 8—, kakor tudi v glavni zalogi:

OGLASNI ZAVOD:

J. ZORMAN-ovo ANONČNO IN REKLAMNO PODJETJE LJUBLJANA, GLEDALSKA ULICA 2.

Kovinarska zadruga v Mariboru naznanja, da je nje velezaslužni član, gospod

Henrik Oman

kotlarski mojster v Mariboru

dne 12. t. m. ob 15. uri preminul.

Pogreb se vrši dne 14. t. m. ob pol 15. uri iz hiše žalosti, Šolska ulica št. 4, na mestno pokopališče v Pobrežju.

Maribor, dne 13. marca 1923.

506